

Alsof het gedrukt staat

JANJAAP LUIJT Kent u die club, de Vereniging Numismatische Curiosa? In het vorige nummer van *De Beeldenaar* werden lezers uitgenodigd voor een studiedag met sprekers uit verschillende wetenschappelijke disciplines. Zij zouden spreken over het wetenschappelijk bewijs dat geld niet stinkt, dat de invoering van de euro zijn invloed had op het uiterlijk van chocolademunten en over het belang van Hell Banknotes voor hemels gebruik. De vooraanmelding viel een beetje tegen, maar toch was er een aantal numismaten dat zich voor de bijeenkomst op de eerste zondag in april aanmeldde. Op de dag zelf belden enkelen af, mogelijk omdat zij inmiddels de datum beter op zich in hadden laten werken. Toch kwamen er drie opdagen bij het voor die dag tot 'congrescentrum' omgebouwde woonhuis aan de Javastraat in Utrecht.

Voor de gelegenheid hing er een affiche op de deur van de genoemde vereniging. De drie 'congresgangers' moesten toegeven dat de advertentie hen had misleid. Desalniettemin hadden we op deze eerste dag in april een buitengewoon aangenaam samenzijn in de prille lentezon.

Een numismatische club die wel bestaat, is de Numismatische Kring Brabant. Deze viert dit jaar zijn tiende lustrum en ter gelegenheid daarvan staat dit nummer van *De Beeldenaar* in het teken van de numismatiek in Brabant. Als u dit leest, is het eerste exemplaar inmiddels aangeboden aan een wethouder van 's-Hertogenbosch en hebben de festiviteiten een aanvang genomen. Althans dat hoop ik. Papier is immers geduldig en het gedrukte woord in advertenties en artikelen kan iedereen misleiden. ■

Bij de voorplaat

In 2000 werd in Someren een tot dan toe ongepubliceerde oord van de stad 's Hertogenbosch uit 1579 gevonden (NUMIS 1028628; diameter 18 mm; massa 0,61 gram). Op de voorzijde het wapen van landsheer en Brabantse hertog Philips II van Spanje en het omschrift: PHS.REX.DVX.BRABANT.79 (Philips koning hertog van Brabant 1579).

Op de keerzijde het Bossche wapen op een lang kruis met leeuwen en lelies in de kwadranten. Het omschrift: MON.-BVSCI-DVCE-NSIS (munt van Den Bosch).

Op 18 juni 1578 kreeg de stad toestemming kleingeld te slaan. In het standaardwerk over de Bourgondische muntslag *Les monnaies des Pays-Bas bourguignons et espagnols 1434-1713* wordt de oord

genoemd onder nummer 269. De afbeelding toont echter een munt van hetzelfde type en diameter (16 mm) als de duit GH 227, die in de periode 1558-1572 te Antwerpen en in 1565-1568 te Brugge werd geslagen. De afgebeelde munt zal de Bossche duit (GH 270) zijn. De Bossche oord heeft waarschijnlijk model gestaan voor enkele later geslagen munten: de Gelderse oord van 1589 en 1590 (GH 226-6), en twee typen uit 1592: de Brabantse oord GH 226-2 geslagen te Maastricht en die uit Atrecht (Arras). VAN HOUDT Atlas der munten van België (Herent 1996), I 343 met de referentie Le Courier Numismatique 6 (1978) 176.

De voorplaat is aangeboden door Munthandel en Veilinghuis Karel de Geus te Veldhoven.